

ZAKON

O INTEGRISANOM SPREČAVANJU I KONTROLI ZAGAĐIVANJA ŽIVOTNE SREDINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak izdavanja integrisane dozvole za industrijska postrojenja i aktivnosti koja mogu imati negativne uticaje na životnu sredinu, zdravlje ljudi i materijalna dobra, vrste industrijskih aktivnosti i postrojenja, mere namenjene sprečavanju ili, gde to nije izvodljivo, smanjenju emisija u vazduh, vodu i zemljište i sprečavanju nastajanja otpada, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine.

Obim primene

Član 2.

Ovaj zakon primenjuje se na industrijske aktivnosti i postrojenja utvrđene posebnim propisom koji se donosi na osnovu ovog zakona (u daljem tekstu: postrojenja), uključujući postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju i ko-insineraciju otpada, postrojenja i aktivnosti u kojima se koriste organski rastvarači, kao i postrojenja za proizvodnju titanijum dioksida.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na istraživačke aktivnosti, razvojne aktivnosti ili testiranje novih proizvoda i procesa.

Značenje izraza

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *vode* jesu sve tekuće i stajaće vode na površini zemlje i sve podzemne vode;

2) *granična vrednost emisije* jeste masa izražena u obliku određenih specifičnih parametara, koncentracija i/ili nivo pojedinačne emisije koju nije dozvoljeno prekoračiti u toku jednog ili više vremenskih perioda, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom;

3) *emisija* jeste neposredno ili posredno ispuštanje materija, vibracija, toplote ili buke iz pojedinačnih ili difuznih izvora u postrojenju, u vazduh, vodu ili zemljište;

4) *živina* jesu ptice koje se uzgajaju ili drže u zatočeništvu za:

(1) proizvodnju mesa, konzumnih jaja i drugih proizvoda;

(2) obnavljanje populacije pernate divljači;

(3) svrhu uzgoja ptica koje se koriste za proizvodnju živine iz podtač. (1) i (2) ove tačke;

5) *životna sredina* jeste skup prirodnih i stvorenih vrednosti čiji kompleksni međusobni odnosi čine okruženje, odnosno prostor i uslove za život;

6) *zagađenje* jeste neposredno ili posredno unošenje materija, vibracija, toplote ili buke u vazduh, vodu ili zemljište izazvano ljudskom aktivnošću, koje može

biti štetno po zdravlje ljudi ili kvalitet životne sredine, koje dovodi do oštećenja materijalnih dobara, ili narušava ili utiče na kvalitet životne sredine ili druge legitimne oblike korišćenja životne sredine;

7) *zainteresovana javnost* obuhvata javnost na koju utiče ili će verovatno uticati odlučivanje o životnoj sredini ili na čije pravo ili interes zasnovan na zakonu donošenje odluke o izdavanju integrisane dozvole ili izmena uslova u dozvoli može da utiče. Za udruženje u oblasti zaštite životne sredine koje zastupa interese zaštite životne sredine (priprema i realizuje svoje programe zaštite, štiti svoja prava i interese u oblasti zaštite životne sredine, predlaže mere zaštite, učestvuje u postupku donošenja odluka u skladu sa zakonom, doprinosi ili neposredno radi na informisanju u životnoj sredini) i upisano je u registar kod nadležnog organa u skladu sa zakonom, smatra se da postoji interes zasnovan na zakonu na koje odluka u postupku izdavanja dozvole može da utiče;

8) *zainteresovani organi i organizacije* jesu organi i organizacije Republike Srbije, odnosno autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i druga ovlašćena pravna lica u skladu sa posebnim propisima, u oblasti: poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, planiranja, izgradnje, saobraćaja, energetike, rudarstva, zaštite kulturnih dobara, zaštite prirode, javnog zdravlja i dr;

9) *zaključci o najbolje dostupnim tehnikama (u daljem tekstu: zaključci o BAT)* jesu dokumenti koji sadrže delove referentnog dokumenta o BAT kojima se propisuju zaključci o najboljim dostupnim tehnikama, njihov opis, podaci za procenu njihove primenljivosti, nivoi emisija povezanih sa najboljim dostupnim tehnikama, povezano praćenje (procesnih pokazatelja i emisija), povezani nivoi potrošnje i prema potrebi, odgovarajuće mere za remedijaciju lokacije;

10) *zahtev za izdavanje integrisane dozvole* jeste akt koji operater na propisanom obrascu, zajedno sa propisanom dokumentacijom, podnosi nadležnom organu radi izdavanja integrisane dozvole za rad postrojenja ili njegovog dela ili postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju ili postrojenja za ko-insineraciju otpada;

11) *zemljište* jeste gornji sloj Zemljine kore, smešten između stenske podloge i površine, koji se sastoji od čestica minerala, organske materije, vode, vazduha i živih organizama;

12) *značajna promena* jeste promena vezana za način funkcionisanja, proširenje postrojenja ili postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju otpada ili ko-insineraciju otpada, koja može imati značajne negativne uticaje na životnu sredinu ili na zdravlje ljudi;

13) *izveštaj o početnom stanju* sadrži podatke o stanju zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, za koje postoji mogućnost da su zagađeni opasnim materijama;

14) *integrisana dozvola* jeste odluka nadležnog organa doneta u formi rešenja kojom se odobrava rad postrojenja ili njegovog dela ili postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju ili postrojenja za ko-insineraciju otpada;

15) *inspekcijski nadzor za zaštitu životne sredine* podrazumeva sve aktivnosti, uključujući i posete lokaciji, praćenje emisija i proveru internih izveštaja i prateće dokumentacije, verifikaciju monitoringa zagađivača, proveravanje tehnika koje se koriste i ekološki prihvatljivog upravljanja životnom sredinom postrojenja, koje preduzima nadležni organ ili koje se preduzimaju u njegovo ime, kako bi se proverila i unapredila usklađenost postrojenja sa uslovima iz dozvole i kako bi se, prema potrebi, pratio njihov uticaj na životnu sredinu;

16) *javnost* obuhvata jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupe u skladu sa posebnim propisima;

17) *materija* jeste bilo koji hemijski element i/ili njegova jedinjenja, osim sledećih materija:

(1) radioaktivnih supstanci određenih posebnim propisom kojim se utvrđuju osnovni sigurnosni standardi za zaštitu zdravlja zaposlenih i šire javnosti od opasnosti od jonizujućeg zračenja,

(2) genetički modifikovanih mikroorganizama koji su određeni posebnim propisom o kontrolisanoj upotrebi genetički modifikovanih mikroorganizama,

(3) genetički modifikovanih organizama koji su određeni posebnim propisom kojim se uređuje ispuštanje genetički modifikovanih organizama u životnu sredinu;

18) *najbolje dostupne tehnike* (u daljem tekstu: *BAT*, eng. *BAT - Best Available Techniques*) – najefikasniji i najnapredniji stepen u razvoju aktivnosti, tehnologija i metoda rada, koji ukazuje kolika je praktična primenljivost određenih tehnika za postizanje graničnih vrednosti emisija i drugih uslova integrisane dozvole, radi sprečavanja ili ako to nije izvodljivo, smanjenja emisija i uticaja na životnu sredinu u celini;

Pojedini elementi izraza „*najbolje dostupne tehnike*” imaju sledeća značenja:

(1) *tehnike* – tehnologije koje se koriste i način na koji je postrojenje projektovano, izgrađeno, održavano, na koji funkcioniše i stavlja se van upotrebe ili zatvara;

(2) *dostupne tehnike* – tehnike razvijene do stepena koji omogućava primenu u određenom sektoru industrije pod ekonomski i tehnički održivim uslovima, vodeći računa o troškovima i koristima, bez obzira da li su tehnike korišćene ili proizvedene u Republici Srbiji, sve dok su u razumnoj meri dostupne operateru;

(3) *najbolje* – podrazumeva najefikasniji učinak u postizanju visokog opšteg nivoa zaštite životne sredine u celini;

19) *nivoi emisija povezani sa BAT* jesu nivoi industrijskih emisija ostvareni pod normalnim uslovima rada pri korišćenju najboljih dostupnih tehnika, ili kombinacije najboljih dostupnih tehnika, u skladu sa zaključcima o BAT, izraženi kao prosek tokom datog vremenskog perioda, pod posebnim referentnim uslovima;

20) *opasan otpad* jeste otpad koji po svom poreklu, sastavu ili koncentraciji opasnih materija može prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi i ima najmanje jednu od opasnih karakteristika utvrđenih posebnim propisima, uključujući i ambalažu u koju je opasan otpad bio ili jeste upakovan, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;

21) *opasne materije* jesu supstance ili smeše utvrđene posebnim propisom o klasifikaciji, označavanju i pakovanju hemikalija, a posebno supstance ili smeše koje ispunjavaju propisane kriterijume za fizičke opasnosti, opasnosti po životnu sredinu ili zdravlje ljudi;

22) *operater* jeste svako pravno lice ili preduzetnik koje upravlja radom ili kontroliše rad postrojenja ili postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insinerciju ili postrojenja za ko-insinerciju otpada, u celosti ili delu postrojenja, ili je ovlašćen za donošenje ekonomskih odluka u oblasti tehničkog funkcionisanja postrojenja, u skladu sa posebnim propisom;

23) *opterećenje životne sredine* jeste pojedinačni ili zbirni uticaj aktivnosti na životnu sredinu koji se može izraziti kao ukupno (više srodnih komponenti),

zajedničko (više raznorodnih komponenti), dozvoljeno (u okviru graničnih vrednosti) i prekomerno (preko dozvoljenih graničnih vrednosti) opterećenje;

24) *opšta obavezujuća pravila* jesu granične vrednosti emisije i/ili uslovi za obavljanje određene aktivnosti ili grupe aktivnosti u okviru sektora na osnovu kojih se direktno utvrđuju uslovi u integrisanoj dozvoli;

25) *otpad* jeste svaka materija ili predmet koji držalac odbacuje, namerava ili je neophodno da odbaci, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;

26) *podzemne vode* jesu sve vode koje su ispod površine zemlje u zoni zasićenja i u dodiru sa površinom zemlje ili potpovršinskim slojem kako je uređeno zakonom kojim se uređuju vode;

27) *postojeće postrojenje* jeste postrojenje koje je pušteno u rad, u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona ili za koje je dobijena integrisana dozvola i koje shodno odredbama ovog zakona podleže obavezi izdavanja integrisane dozvole;

28) *postrojenje* jeste stacionarna tehnička jedinica u kojoj se izvodi jedna ili više aktivnosti utvrđenih posebnim propisom koji se donosi na osnovu ovog zakona, ili posebnim propisom o postrojenjima u kojima se koriste organski rastvarači, a kojim se utvrđuju vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje integrisana dozvola, kao i svaka druga direktno povezana aktivnost kod koje postoji tehnička povezanost sa aktivnostima utvrđenim posebnim propisom, a koje se izvode na toj lokaciji i koja može imati uticaj na emisije i zagađenje;

29) *postrojenje za insineraciju (spaljivanje) otpada* jeste svaka stacionarna ili mobilna tehnička jedinica i oprema namenjena termičkom tretmanu otpada, sa ili bez ponovnog iskorišćenja toplote proizvedene sagorevanjem, kroz spaljivanje otpada oksidacijom, kao i ostalim postupcima termičkog tretmana kao što su piroliza, gasifikacija ili plazma proces, ako se materije nastale tretmanom dalje koriste za spaljivanje;

30) *postrojenje za ko-insineraciju (su-spaljivanje) otpada* jeste svaka stacionarna ili mobilna tehnička jedinica čija je osnovna namena proizvodnja energije, ili materijalnih proizvoda i koja koristi otpad kao redovno ili dodatno gorivo, ili u kojoj se otpad termički obrađuje radi odlaganja putem spaljivanja otpada oksidacijom, kao i drugim procesima termičke obrade, kao što su piroliza, gasifikacija ili proces plazme, ako se supstance nastale tretmanom naknadno spaljuju;

31) *postrojenje za sagorevanje* jeste svaki tehnički sistem u kome se gorivo oksiduje u cilju korišćenja na taj način proizvedene toplote. Pod postrojenjem za sagorevanje podrazumevaju se samo postrojenja za sagorevanje koja se koriste za proizvodnju energije, izuzev onih koja direktno koriste produkte sagorevanja u proizvodnim procesima;

32) *registar izdatih dozvola* jeste glavna knjiga - elektronska evidencija u kojoj se vode podaci koji se odnose na izdate integrisane dozvole;

33) *referentni dokument o BAT* jeste dokument izrađen kao rezultat razmene podataka koju organizuje Evropska komisija između država članica, određenih industrija, udruženja koja se bave unapređenjem zaštite životne sredine i Komisije za utvrđene aktivnosti. Ovaj dokumenat je sastavljen za utvrđene aktivnosti koji posebno opisuje primenjene tehnike, trenutni nivo emisija i potrošnje, tehnike koje su razmatrane prilikom određivanja najboljih dostupnih tehnika, kao i zaključke o BAT i bilo koje tehnike u nastajanju vodeći posebno računa o kriterijumima za utvrđivanje BAT propisanim u skladu sa ovim zakonom;

34) *standard kvaliteta životne sredine* jeste skup zahteva koji moraju biti ispunjeni u određenoj životnoj sredini ili delovima životne sredine u određenom roku, kako je utvrđeno posebnim propisima;

35) *tehnika u nastajanju* jeste nova tehnika za industrijsku aktivnost koja bi, ako se komercijalno razvije, mogla pružiti viši opšti nivo zaštite životne sredine ili barem jednak nivo zaštite, uz veću uštedu troškova u odnosu na postojeće BAT;

36) *činioci životne sredine* jesu: vazduh, voda, zemljište, predeli, prirodna područja, uključujući močvarna, priobalna, rečna i jezerska područja, biodiverzitet i njegove komponente, geodiverzitet i geonasleđe, stanovništvo i zdravlje ljudi, materijalna dobra i kulturno nasleđe.

Načela integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja

Član 4.

Osnovna načela integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja su:

1) Načelo predostrožnosti i prevencije

Svaka aktivnost mora biti sprovedena na način da se: ne prouzrokuje bilo kakvo značajno zagađenje; spreče ili smanje emisije na samom izvoru zagađivanja koje dovode do zagađenja vazduha, vode i zemljišta; spreči ili smanji korišćenje neobnovljivih prirodnih resursa i energije; spreči ili smanji stvaranje otpada; svede na minimum rizik po životnu sredinu, zdravlje ljudi, materijalna dobra i kulturno nasleđe.

Načelo predostrožnosti ostvaruje se procenom uticaja na životnu sredinu, procenom opasnosti od rizika i korišćenjem najboljih dostupnih tehnika.

Odsustvo naučne pouzdanosti ne može biti razlog za nepreduzimanje mera integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja životne sredine u slučaju mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu i zdravlja ljudi.

2) Načelo integrisanosti i koordinacije

Integrisana dozvola mora uzeti u obzir celokupni rad postrojenja, uključujući emisije u vazduh, vodu i zemljište, proizvodnju otpada, korišćenje prirodnih sirovina, energetska efikasnost, buku, prevenciju udesa i obnavljanje lokacije nakon konačnog prestanka rada postrojenja.

Integrisani pristup izdavanja dozvola je usklađen postupak izdavanja integrisane dozvole u kom učestvuje više od jednog nadležnog organa koji preduzimaju mere za efikasan i integrisan pristup ovom postupku.

Potpuna uzajamna koordinacija nadležnih organa u postupku izdavanja integrisanih dozvola i određivanju uslova omogućava postizanje najvišeg praktično mogućeg nivoa zaštite životne sredine kao celine.

3) Načelo održivog razvoja

Radi ostvarivanja veće održive ravnoteže između ljudskih aktivnosti i društveno-ekonomskog razvoja s jedne strane i resursa i sposobnosti obnavljanja prirode s druge strane, režim integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja obezbeđuje se izdavanjem dozvola, utvrđivanjem uslova za održivo korišćenje prirodnih resursa, sirovina i energije.

Neobnovljivi prirodni resursi koriste se pod uslovima koji obezbeđuju njihovo dugoročno i razumno korišćenje.

Održivo upravljanje otpadom znači efikasnije korišćenje resursa, smanjenje količine otpada i postupanje sa njim na način koji doprinosi ciljevima održivog razvoja.

4) *Načelo hijerarhije upravljanja otpadom*

Hijerarhija upravljanja otpadom predstavlja redosled prioriteta u praksi upravljanja otpadom koji čine: sprečavanje stvaranja otpada i redukcija, odnosno smanjenje korišćenja resursa i smanjenje količina i/ili opasnih karakteristika nastalog otpada; ponovna upotreba, odnosno korišćenje proizvoda za istu ili drugu namenu; reciklaža, odnosno tretman otpada radi dobijanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda; iskorišćenje, odnosno korišćenje vrednosti otpada (kompostiranje, ponovno iskorišćenje u energetske svrhe i dr.) i na kraju odlaganje otpada na deponiju.

5) *Načelo „zagađivač plaća”*

Zagađivač je dužan da snosi pune troškove posledica svojih aktivnosti, odnosno troškove nastale zagađenjem životne sredine, koji uključuju troškove za ugrožavanje i rizik po životnu sredinu i troškove uklanjanja štete nanete životnoj sredini, odnosno vraćanja lokacije u zadovoljavajuće stanje životne sredine posle zatvaranja postrojenja ili prestanka obavljanja aktivnosti.

6) *Načelo javnosti*

U cilju informisanja javnosti o radu postrojenja i o njihovom mogućem uticaju na životnu sredinu, kao i u cilju obezbeđenja pune otvorenosti postupka izdavanja integrisanih dozvola, javnost mora imati pristup informacijama u najranijoj fazi postupka ili najkasnije kada su te informacije dostupne, a odnose se na uredan zahtev koji je u postupku za izdavanje integrisane dozvole za nova i postojeća postrojenja ili za značajne izmene u radu postrojenja, izradu nacrtu dozvole, izdavanje integrisane dozvole i o svakom njenom obnavljanju, kao i na relevantne podatke dobijene monitoringom.

II. INTEGRISANA DOZVOLA

Vrste industrijskih aktivnosti i postrojenja

Član 5.

Postrojenja obavljaju industrijsku aktivnost na osnovu integrisane dozvole (u daljem tekstu: dozvola), osim u slučaju probnog rada odobrenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja.

Vrste aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje dozvola klasifikuju se prema nivou zagađivanja i riziku koji te aktivnosti mogu imati po životnu sredinu i zdravlje ljudi, uključujući i druge tehnički srodne aktivnosti koje mogu prouzrokovati emisije i zagađenje životne sredine.

Vrste aktivnosti i postrojenja iz stava 1. ovog člana obuhvataju nova i postojeća postrojenja.

Vlada propisuje vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje dozvola, postrojenja i aktivnosti na koje se primenjuju opšta obavezujuća pravila, listu zagađujućih materija i kriterijume za utvrđivanje najbolje dostupnih tehnika.

Dozvola

Član 6.

Za rad postrojenja i obavljanje aktivnosti operater pribavlja dozvolu nadležnog organa.

Dozvolom se odobrava:

- 1) rad novog postrojenja i obavljanje njegove aktivnosti;

2) rad i bitne izmene u radu, odnosno funkcionisanju postojećeg postrojenja.

Dozvola se može izdati za rad dva ili više postrojenja ili delova postrojenja ako se ona nalaze na istoj lokaciji i ako njima upravlja isti operater.

Svako od postrojenja ili delova postrojenja obuhvaćenih dozvolom iz stava 3. ovog člana mora ispunjavati uslove za rad propisane ovim zakonom, koji su sadržani u toj dozvoli.

Ako dozvola obuhvata nekoliko delova postrojenja kojima upravljaju različiti operateri, dozvola sadrži obaveze svakog od tih operatera pojedinačno.

Dozvola se izdaje na period koji ne može biti duži od deset godina.

Nadležni organ

Član 7.

Ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo) izdaje dozvolu u skladu sa ovim zakonom za postrojenja i aktivnosti za koja dozvolu ili odobrenje za izgradnju i početak rada, odnosno izvođenje ili obavljanje aktivnosti, izdaje drugo nadležno ministarstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja objekata.

Pokrajinski organ nadležan za poslove zaštite životne sredine izdaje dozvolu u skladu sa ovim zakonom za postrojenja i aktivnosti za koja dozvolu ili odobrenje za izgradnju i početak rada, odnosno izvođenje ili obavljanje aktivnosti, izdaje drugi nadležni pokrajinski organ, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja objekata.

Organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove zaštite životne sredine izdaje dozvolu u skladu sa ovim zakonom za postrojenja i aktivnosti za koja dozvolu ili odobrenje za izgradnju i početak rada, odnosno izvođenje ili obavljanje aktivnosti izdaje drugi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja objekata.

Nadležni organ izdaje dozvolu u skladu sa ovim zakonom ako postrojenje ispunjava sve propisane uslove za njeno izdavanje.

Nadležni organ obezbeđuje da uslovi i postupak izdavanja dozvola budu u potpunosti koordinirani u slučaju da u postupku učestvuje više od jednog nadležnog organa ili više operatera ili je izdato više dozvola.

Poslovi iz st. 2. i 3. ovog člana obavljaju se kao povereni poslovi.

Obaveza praćenja najboljih dostupnih tehnika

Član 8.

Zaključci o BAT predstavljaju osnovni dokumenat za utvrđivanje uslova u dozvoli.

Ministarstvo prati razvoj BAT-a, donošenje zaključaka o BAT, primenu tehnika u nastajanju i podatke o tome stavlja na raspolaganje javnosti objavljivanjem na internet stranicama Ministarstva.

Ministarstvo prema potrebi podstiče razvoj i primenu tehnika u nastajanju, posebno tehnika u nastajanju koje su navedene u referentnim dokumentima o BAT.

Radi obavljanja poslova iz st. 2. i 3. ovog člana Ministarstvo može, zavisno od specifičnosti tehnika koje se primenjuju, za praćenje pojedinih raspoloživih tehnika angažovati stručnu ili naučnu organizaciju.

Sredstva za rad angažovanim stručnim ili naučnim organizacijama iz stava 4. ovog člana obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

III. POSTUPAK IZDAVANJA DOZVOLE

Zahtev za izdavanje dozvole

Član 9.

Operater podnosi nadležnom organu zahtev za izdavanje dozvole na propisanom obrascu u papirnom obliku ili putem e-platforme u elektronskom obliku.

Ukoliko se zahtev za izdavanje dozvole podnosi u papirnom obliku, dostavlja se i primerak zahteva u elektronskom obliku na prenosivom elektronskom nosaču informacija, zajedno sa svom dokumentacijom u elektronskom obliku koja se prilaže uz zahtev.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži naročito podatke o:

- 1) postrojenju i njegovoj aktivnosti;
- 2) sirovinama i pomoćnom materijalu, drugim materijama i energiji koji se koriste u postrojenju ili se u njemu stvaraju;
- 3) izvorima emisija koje potiču iz postrojenja;
- 4) stanju lokacije na kojoj se postrojenje nalazi;
- 5) izveštaju o početnom stanju, gde je primenjivo, u skladu sa članom 12. ovog zakona;
- 6) prirodi i količini predviđenih emisija koje iz postrojenja dospevaju u vodu, vazduh i zemljište, kao i identifikovanim značajnim uticajima emisija na životnu sredinu i mogućnosti uticaja na veću udaljenost;
- 7) predloženoj tehnologiji i drugim tehnikama kojima se sprečavaju ili, ako to nije moguće, smanjuju emisije iz postrojenja;
- 8) najboljim dostupnim tehnikama koje operater postrojenja primenjuje ili planira da primeni radi sprečavanja ili smanjenja zagađivanja;
- 9) načinu upravljanja otpadom i merama za smanjenje nastajanja, pripremu za ponovnu upotrebu, reciklažu i ponovno iskorišćenje otpada koji nastaje u postrojenju;
- 10) merama planiranim za monitoring emisija u životnu sredinu;
- 11) prikazu glavnih alternativa predloženoj tehnologiji i tehnikama i merama koje je operater razmatrao;
- 12) postupcima koji se odnose na obaveze operatera u skladu sa posebnim propisom o izdavanju dozvola za emisije gasova sa efektom staklene bašte i članom 23. ovog zakona;
- 13) drugim planiranim tehnikama i/ili merama u cilju ispunjavanja osnovnih obaveza operatera u skladu sa članom 24. ovog zakona;
- 14) netehničkom prikazu podataka iz tač. 1)-13) ovog stava na kojima se zahtev zasniva.

Ako je operater u pribavljanju dokaza u skladu sa drugim propisima, naročito onih koji se odnose na procenu uticaja na životnu sredinu i/ili na oblast zaštite od velikog udesa, obezbedio neke od podataka iz stava 3. ovog člana uključuje ih ili prilaže uz zahtev za izdavanje dozvole.

Nadležni organ može zatražiti dodatne podatke, informacije i dokumentaciju u određenim oblastima za izdavanje dozvole.

Tehnike iz stava 3. ovog člana moraju zadovoljavati zahteve zaključaka o BAT.

Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) bliže propisuje sadržaj, izgled i način popunjavanja zahteva, kao i druga pitanja od značaja za podnošenje zahteva za izdavanje dozvole.

Dokumentacija koja se prilaže uz zahtev

Član 10.

Uz zahtev za izdavanje dozvole operater prilaže sledeću dokumentaciju:

- 1) upotrebnu dozvolu ili rešenje o legalizaciji ili rešenje o ozakonjenju ili drugi odgovarajući dokument u skladu sa propisima o planiranju i izgradnji kojim se dokazuje podobnost objekta za upotrebu;
- 2) vodnu dozvolu izdatu u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode;
- 3) dozvolu za upravljanje otpadom izdatu u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;
- 4) plan vršenja monitoringa;
- 5) plan upravljanja otpadom ili radni plan upravljanja otpadom u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;
- 6) plan mera za efikasno korišćenje energije;
- 7) interni plan mera operatera za sprečavanje udesa i ograničavanje njihovih posledica;
- 8) plan mera za zaštitu životne sredine posle prestanka rada i zatvaranja postrojenja;
- 9) akt o pravu korišćenja prirodnih resursa, gde je primenljivo;
- 10) izveštaj o početnom stanju, gde je primenljivo;
- 11) izjavu kojom potvrđuje da su informacije sadržane u zahtevu istinite, tačne, potpune i dostupne javnosti;
- 12) dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi.

Pored dokumentacije iz stava 1. ovog člana podnosilac zahteva, zavisno od postrojenja, prilaže:

- 1) za nova postrojenja ili u slučaju značajne promene:
 - (1) saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu i studiju o proceni uticaja na životnu sredinu na koju je data saglasnost u skladu sa propisima koji uređuju procenu uticaja na životnu sredinu,
 - (2) za Seveso komplekse i postrojenja saglasnost na dokumenta u skladu sa propisima kojima se uređuje kontrola opasnosti od velikih udesa koji uključuju opasne supstance,
 - (3) za postrojenja koja se identifikuju u skladu sa propisima kojima se uređuje smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama, saglasnost na plan zaštite od udesa,
 - (4) rezultate merenja zagađivanja činilaca životne sredine ili drugih parametara u toku trajanja probnog rada;
- 2) za postojeća postrojenja:

(1) saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu ili saglasnost na studiju zatečenog stanja i studiju o proceni uticaja na životnu sredinu i/ili studiju zatečenog stanja, na koju je data saglasnost u skladu sa propisima koji uređuju procenu uticaja na životnu sredinu,

(2) za Seveso komplekse i postrojenja saglasnost na dokumenta u skladu sa propisima kojima se uređuje kontrola opasnosti od velikih udesa koji uključuju opasne supstance,

(3) za postrojenja koja se identifikuju u skladu sa propisima kojima se uređuje smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama, saglasnost na plan zaštite od udesa,

(4) rezultate merenja zagađivanja činilaca životne sredine ili drugih parametara u poslednjih godinu dana, i

(5) program mera prilagođavanja rada postojećeg postrojenja ili aktivnosti uslovima propisanim ovim zakonom.

Zahtev za izdavanje dozvole smatra se urednim kada sadrži sve podatke i dokumentaciju propisanu ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Podaci i dokumentacija iz čl. 9. i 10. ovog zakona moraju biti izrađeni na osnovu najnovijih, verodostojnih i dostupnih podataka za čiju je tačnost odgovoran operater.

Zahtev operatera za izdavanje dozvole postaje dostupan za javnost nakon što nadležni organ utvrdi da je uredan i da se obaveštenje o njegovom podnošenju može objaviti.

Ministar propisuje bližu sadržinu programa mera iz stava 2. tačka 2) podtačka (5) ovog člana.

Tajnost i dostupnost podataka

Član 11.

Izuzetno od člana 10. stav 1. tačka 11) ovog zakona operater može od nadležnog organa zatražiti zaštitu tajnosti podataka koji se odnose na pojedine delove zahteva za izdavanje dozvole, nacрта dozvole ili dozvole.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, takvi delovi u zahtevu moraju biti jasno označeni.

Zahtev za tajnošću podataka operater je dužan da obrazloži razlozima i dokazima prema posebnim propisima kojima se uređuje tajnost podataka i zaštita poslovne tajne.

Zahtev za zaštitu podataka ne može se odobriti u delu koji se tiče informacija o emisijama, rizicima od udesa, rezultatima monitoringa i inspeksijskog nadzora, indikatorima procesa, korišćenja sirovina i pomoćnih materijala i proizvedenih proizvoda koji su direktno povezani sa emisijama iz postrojenja, te standardnih procesa i tehnika opisanih u referentnim dokumentima o BAT ili drugim relevantnim dokumentima, a koji se koriste za određivanje BAT u skladu sa ovim zakonom.

Odredbe o tajnosti podataka primenjuju se na odgovarajući način i u postupku izdavanja dozvole primenom opštih obavezujućih pravila iz člana 31. ovog zakona, osim u delu koji se odnosi na obavezni sadržaj opštih obavezujućih pravila.

Odredba iz stava 4. ovoga člana ne primenjuje se ako otkrivanje podataka ugrožava nacionalnu bezbednost u skladu sa zakonom koji uređuje tajnost podataka.

Izveštaj o početnom stanju

Član 12.

Ako aktivnost koja se obavlja u postrojenju uključuje korišćenje, proizvodnju ili emisiju opasnih materija u smislu ovog zakona, koje mogu prouzrokovati zagađenje zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, operater je dužan da izradi i dostavi nadležnom organu izveštaj o početnom stanju pre puštanja u rad postrojenja, odnosno, pre izdavanja dozvole ili prve izmene i/ili dopune dozvole.

Izveštaj o početnom stanju sadrži podatke potrebne za utvrđivanje stanja zagađenosti zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, kako bi se moglo izvršiti poređenje sa stanjem u toku i nakon konačnog prestanka aktivnosti iz člana 30. ovog zakona.

Izveštaj o početnom stanju sadrži najmanje sledeće podatke:

1) podatke o trenutnom korišćenju, i gde je dostupno o prethodnom korišćenju lokacije;

2) postojeće podatke o merenjima zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, koji pokazuju stanje u vreme izrade izveštaja ili podatke o novim merenjima zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, uzimajući u obzir mogućnost zagađenja zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, opasnim materijama koje će postrojenje koristiti, proizvesti ili emitovati.

Ako podatak prikupljen na osnovu drugih propisa ispunjava zahteve iz stava 3. ovog člana, takav podatak može se uključiti ili priložiti Izveštaju o početnom stanju.

Ministar bliže propisuje obavezni sadržaj i način sačinjavanja izveštaja o početnom stanju.

Način sprovođenja postupka izdavanja dozvole

Član 13.

Postupak izdavanja dozvole sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima donetim na osnovu njega.

Za određene vrste aktivnosti i postrojenja postupak izdavanja dozvole može se sprovesti primenom opštih obavezujućih pravila, u skladu sa ovim zakonom.

Opštim obavezujućim pravilima određuju se za pojedinu aktivnost ili grupu aktivnosti uslovi dozvole, uključujući granične vrednosti emisija, posebni uslovi sa kojima se postrojenja moraju uskladiti u odnosu na pojedine činioce životne sredine ili opterećenja životne sredine, kao i njihov ukupni uticaj i međuuticaj.

Opšta obavezujuća pravila zasnivaju se na BAT, bez propisivanja korišćenja bilo koje određene tehnike ili posebne tehnologije kojima se obezbeđuje visok nivo zaštite životne sredine u celini.

Ministarstvo ažurira opšta obavezujuća pravila vodeći računa o razvoju BAT.

Ministar propisuje opšta obavezujuća pravila.

Razmatranje zahteva

Član 14.

Nadležni organ razmatra podneti zahtev i ako zahtev ne sadrži propisane podatke i/ili dokumentaciju zatražiće od operatera da, u primerenom roku koji ne može biti kraći od osam ni duži od 60 dana, otkloni nedostatke u zahtevu, odnosno da dostavi podatke, dokumentaciju ili informacije koje nedostaju.

Ako operater ne otkloni nedostatke, odnosno ne dostavi podatke, dokumentaciju i informacije u određenom roku, nadležni organ će doneti rešenje o odbacivanju zahteva.

Na rešenje o odbacivanju zahteva operater ima pravo žalbe drugostepenom organu u roku od osam dana od dana prijema rešenja.

Obaveštavanje organa, organizacija i javnosti o prijemu urednog zahteva

Član 15.

Nadležni organ obaveštava javnost i zainteresovane organe i organizacije u roku od pet dana od dana prijema urednog zahteva za izdavanje dozvole, na način propisan ovim zakonom.

Javnost i zainteresovani organi i organizacije dostavljaju svoja mišljenja nadležnom organu u roku od 20 dana od dana objavljivanja, odnosno prijema obaveštenja iz stava 1. ovog člana.

Zainteresovani organi i organizacije daju mišljenje, a naročito u vezi sa predloženim merama i tehnikama iz zahteva, prenosa efekata zagađenja između pojedinih činilaca životne sredine ili opterećenja na životnu sredinu iz svoje nadležnosti.

Ako zainteresovani organi i organizacije ne dostave mišljenje u roku iz stava 2. ovog člana, smatraće se da nemaju primedbe na podneti zahtev.

Tehnička komisija

Član 16.

Nadležni organ najkasnije u roku od deset dana od dana prijema urednog zahteva za izdavanje dozvole obrazuje tehničku komisiju.

Tehnička komisija je savetodavno telo koje pruža stručnu pomoć nadležnom organu u postupku izdavanja dozvole. U tom smislu tehnička komisija ocenjuje i analizira:

- 1) zahtev za izdavanje dozvole i dokumentaciju koja je podneta uz zahtev;
- 2) mišljenja javnosti, zainteresovanih organa i organizacija na zahtev za izdavanje dozvole i nacrt dozvole;
- 3) uslove i mere zaštite iz studije o proceni uticaja na životnu sredinu, odnosno studije zatečenog stanja;
- 4) očekivane lokalne i šire uticaje rada postrojenja na životnu sredinu;
- 5) primenu najboljih dostupnih tehnika;
- 6) druga stručna pitanja vezana za utvrđivanje uslova nacrta dozvole i izdavanje dozvole.

Aktom o obrazovanju tehničke komisije određuje se njen sastav i konkretni zadaci u postupku rešavanja zahteva za izdavanje dozvole i druga pitanja od značaja za rad tehničke komisije po podnetom zahtevu.

Za članove tehničke komisije mogu biti imenovana lica sa najmanje 7.1. nivoom kvalifikacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije, odgovarajuće struke, odnosno smeru i odgovarajućim stručnim rezultatima, i to iz reda:

- 1) nezavisnih stručnjaka;

2) zaposlenih ili postavljenih lica u zainteresovanim organima i organizacijama;

3) zaposlenih ili postavljenih lica u nadležnom organu.

Predsednik tehničke komisije imenuje se iz reda zaposlenih ili postavljenih lica u nadležnom organu.

Članovi Tehničke komisije ne mogu biti lica koja su:

1) operater po čijem zahtevu se vodi postupak izdavanja dozvole;

2) osnivači operatera po čijem zahtevu se vodi postupak izdavanja dozvole, odnosno njegovi članovi ili zaposleni kod tih lica;

3) lica angažovana od operatera koja su učestvovala u izradi zahteva za izdavanje dozvole i prateće dokumentacije;

4) braćni drugovi, krvni srodnici do četvrtog stepena srodstva i srodnici po tazbini do drugog stepena srodstva lica navedenih u tač. 1) - 3) ovog stava.

U obavljanju poslova iz stava 2. ovog člana tehnička komisija može predložiti nadležnom organu:

1) da se zahtev dopuni dodatnim informacijama, podacima ili dokumentacijom uz za to ostavljanje primerenog roka, koji ne može biti kraći od osam dana ni duži od 60 dana;

2) da se zahtev odbije jer nisu ispunjeni uslovi za izradu nacrtu dozvole i izdavanje dozvole;

3) da se pristupi izradi nacrtu dozvole ako utvrdi da su za to ispunjeni svi propisani uslovi.

Tehnička komisija vodi zapisnik o svom radu, a po okončanju ocene i analize zahteva, odnosno nacrtu dozvole, izrađuje izveštaj koji dostavlja nadležnom organu.

Administrativne i tehničke poslove za potrebe komisije obezbeđuje nadležni organ.

Ministar propisuje način rada tehničke komisije, kriterijume, merila i visinu naknade za rad nezavisnih stručnjaka iz stava 4. tačka 1) ovog člana.

Nacrt dozvole

Član 17.

Rok za izradu nacrtu dozvole je 60 dana od isteka roka za pribavljanje mišljenja iz člana 15. stav 2. ovog zakona.

Ako u postupku izrade nacrtu dozvole nadležni organ utvrdi da su potrebni dodatni podaci i informacije, može pozvati operatera da mu ih dostavi ostavljajući za to primereni rok koji ne može biti kraći od osam dana.

Prilikom izrade nacrtu dozvole uzimaju se u obzir mišljenja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Kada se radi o postojećem postrojenju, odnosno rekonstrukciji postrojenja, uzimaju se u obzir rezultati inspekcijuskog nadzora u kojem se proveravaju predložene mere iz zahteva za izdavanje dozvole.

Nadležni organ je dužan da o izrađenom nacrtu dozvole obavesti javnost i zainteresovane organe i organizacije u roku od deset dana od završetka izrade s pozivom za dostavljanje mišljenja.

Javnost i zainteresovani organi i organizacije dostavljaju nadležnom organu svoje mišljenje na nacrt dozvole, u roku od 15 dana od dana objavljivanja, odnosno prijema obaveštenja iz stava 5. ovog člana.

Odlučivanje

Član 18.

Nadležni organ odlučuje o ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole po zahtevu za izdavanje dozvole na osnovu dostavljenih podataka, informacija i dokumentacije, mišljenja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija, kao i izveštaja tehničke komisije, u roku ne dužem od 180 dana od dana prijema urednog zahteva.-

O zahtevu za izdavanje dozvole odlučuje se rešenjem.

Rešenjem o izdavanju dozvole utvrđuju se uslovi za rad postrojenja i obavljanje aktivnosti, kao i obaveze operatera, sa sadržinom propisanom ovim zakonom.

Nadležni organ će odbiti zahtev za izdavanje dozvole ako utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje dozvole, i to:

1) postrojenje za obavljanje aktivnosti za koju se zahteva dozvola ne ispunjava propisane uslove;

2) na osnovu podataka i dokumentacije sadržanih u zahtevu nisu ispunjeni uslovi za primenu propisanih standarda životne sredine, niti postoji usklađenost s odredbama zakona;

3) zahtev sadrži netačne podatke koji su od uticaja na izdavanje dozvole.

Rešenje iz st. 3. i 4. ovog člana nadležni organ dostavlja operateru i o tome obaveštava javnost i zainteresovane organe i organizacije u roku od osam dana od dana donošenja rešenja.

Nadležni organ dužan je da trajno čuva izdato rešenje.

Rešenje nadležnog organa iz st. 3. i 4. ovog člana je konačno u upravnom postupku.

Protiv rešenja iz st. 3. i 4. ovog člana može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u skladu sa zakonom.

Uslovi koji se utvrđuju dozvolom

Član 19.

Dozvolom se utvrđuju uslovi za rad postrojenja i obavljanje aktivnosti i obaveze operatera u zavisnosti od prirode aktivnosti i njihovog uticaja na životnu sredinu.

Dozvola sadrži:

1) uslove koji se odnose na primenu najboljih dostupnih tehnika ili drugih tehničkih uslova i mera koje su potrebne radi ispunjavanja osnovnih obaveza operatera i standarda kvaliteta životne sredine u skladu sa ovim zakonom;

2) uslove i mere iz studije o proceni uticaja na životnu sredinu ili studije zatečenog stanja;

3) granične vrednosti emisija zagađujućih materija određenih propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona i za ostale zagađujuće materije za koje je verovatno da će se emitovati iz postrojenja u značajnim količinama, imajući u vidu njihovu prirodu i potencijal da prenesu zagađenje iz jednog činioca životne sredine u drugi;

4) uslove i mere neophodne za zaštitu vazduha, voda, zemljišta;

5) odgovarajuće zahteve za redovno održavanje i vršenje nadzora nad merama koje se preduzimaju za sprečavanje emisija u zemljište i vode, posebno u podzemne vode, kao i mere za ispunjavanje odgovarajućih zahteva koji se tiču periodičnog monitoringa zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, u pogledu opasnih materija za koje postoji verovatnoća da će se pronaći na lokaciji imajući u vidu mogućnost kontaminacije zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, na lokaciji postrojenja;

6) uslove i mere koje se odnose na monitoring i upravljanje otpadom koji nastaje pri radu postrojenja;

7) uslove i mere za sprečavanje nastajanja, odnosno smanjenje buke i vibracija;

8) uslove i mere koje se odnose na efikasno korišćenje energije;

9) zahteve za monitoring emisija kojima se određuje:

(1) metodologija, učestalost merenja i pravila za tumačenje rezultata merenja,

(2) da su rezultati monitoringa emisije dostupni za iste vremenske periode i referentne uslove kao i za nivoe emisije povezane sa BAT, kada se primenjuje član 20. stav 5. tačka 2) ovog zakona;

10) uslove i mere za sprečavanje udesa i otklanjanje njihovih posledica;

11) uslove i mere za smanjenje zagađenja na najmanju moguću meru, uključujući prekogranično zagađenje životne sredine i zagađenje životne sredine na velikim udaljenostima;

12) način rada u uslovima koji nisu normalni uslovi rada (pokretanje, zaustavljanje, trenutno zaustavljanje, kvarovi, curenja i prekidi u funkcionisanju postrojenja);

13) uslove i mere zaštite životne sredine posle konačnog prestanka rada postrojenja u cilju izbegavanja rizika od zagađenja i vraćanja lokacije u zadovoljavajuće stanje;

14) obavezu da se nadležnom organu redovno, a najmanje jednom godišnje dostave:

(1) podaci na osnovu rezultata monitoringa emisija iz tačke 9) ovog stava i drugi relevantni podaci kojima se omogućava provera usklađenosti i poređenje sa propisanim nivoima emisija, i

(2) rezime rezultata monitoringa emisije kojim se omogućava poređenje sa nivoima emisije povezanim sa BAT kada se primenjuje član 20. stav 5. tačka 2) ovog zakona;

15) rezultate ponovnog razmatranja uslova utvrđenih dozvolom;

16) rok na koji se dozvola izdaje i broj pod kojim je upisana u registar izdatih dozvola;

17) druge specifične zahteve, uključujući uslove za ocenu usklađenosti sa graničnim vrednostima emisija.

Granične vrednosti iz stava 2. tačka 3) ovog člana mogu se dopuniti ili zameniti ekvivalentnim parametrima ili tehničkim merama, koje osiguravaju jednaki nivo zaštite životne sredine.

Uslovi u dozvoli utvrđuju se u skladu sa zahtevima zaključaka o BAT.

Ako standardi kvaliteta životne sredine zahtevaju strože uslove od onih koji se mogu postići primenom zaključaka o BAT, dozvolom se utvrđuju dodatne mere.

Ako nadležni organ utvrđuje uslove u dozvoli na osnovu BAT koji nije opisan ni u jednom od relevantnih zaključaka o BAT, mora osigurati:

- 1) da je ta tehnika određena primenom kriterijuma za utvrđivanje BAT u skladu sa propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona; i
- 2) da su ispunjeni zahtevi iz člana 20. ovog zakona.

Kada zaključci o BAT iz stava 6. ovog člana ne sadrže nivo emisija koji su povezani sa BAT, nadležni organ osiguraće da tehnika iz stava 6. tačka 1) ovog člana obezbedi nivo zaštite životne sredine koji je ekvivalentan BAT opisanom u zaključku o BAT.

Kada aktivnost ili vrsta proizvodnog procesa koji se obavlja u postrojenju nije obuhvaćen bilo kojim zaključcima o BAT ili kada se ti zaključci ne bave svim potencijalnim uticajima aktivnosti ili procesa na životnu sredinu, nadležni organ, nakon prethodnih konsultacija sa operaterom, utvrđuje uslove u dozvoli na osnovu BAT koje je odredio za dotične aktivnosti ili procese, u skladu sa propisanim kriterijumima za utvrđivanje BAT.

Ministar bliže propisuje sadržinu i izgled dozvole.

Granične vrednosti emisija, ekvivalentni parametri i tehničke mere

Član 20.

Granične vrednosti emisije zagađujućih materija primenjuju se na mestu na kojem emisije napuštaju postrojenje, a kod određivanja tih vrednosti zanemaruje se svako razblaživanje pre mesta ispuštanja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana u slučaju ispuštanja zagađujućih materija u vodu preko postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, prilikom određivanja graničnih vrednosti emisije može se uzeti u obzir efekat postrojenja za prečišćavanje voda, pod uslovom da je zagarantovan jednak nivo zaštite životne sredine u celini i da to ne dovodi do većeg nivoa zagađenja životne sredine.

Granične vrednosti emisija, ekvivalentni parametri i tehničke mere iz člana 19. st. 1-3. ovog zakona zasnivaju se na BAT-u, bez nametanja operateru upotrebe bilo koje tehnike ili posebne tehnologije, s tim što zahtevani standardi kvaliteta životne sredine iz člana 22. ovog zakona moraju biti zadovoljeni.

Nadležni organ utvrđuje granične vrednosti emisija kojima se osigurava da u normalnim uslovima rada emisije ne prelaze nivo emisija povezane sa BAT na način propisan u odlukama o zaključcima o BAT.

Granične vrednosti emisija u dozvoli u normalnim uslovima rada postrojenja određuju se:

- 1) utvrđivanjem graničnih vrednosti emisije koje ne smeju prelaziti nivo emisija utvrđene u skladu sa zaključcima o BAT; granične vrednosti emisije moraju biti izražene za iste ili kraće vremenske periode i pod istim uslovima kao nivoi emisije povezane sa BAT-om; ili
- 2) utvrđivanjem različitih graničnih vrednosti emisije od onih iz tačke 1) ovog stava u pogledu vrednosti, vremenskog perioda i referentnih uslova.

Ako se granične vrednosti emisija određuju u skladu sa stavom 5. tačka 2) ovog člana, u dozvoli se propisuje obaveza praćenja parametara emisije najmanje

jednom godišnje i dostavljanje rezultata merenja nadležnom organu na ocenu koji proverava da li su prekoračeni nivoi emisija utvrđeni u skladu sa zaključcima o BAT.

Izuzetno od odredbe stava 5. ovog člana nadležni organ može u posebnim slučajevima odrediti manje stroge granične vrednosti emisije samo ako procena pokaže da bi postizanje nivoa emisije koje su povezane s BAT iz zaključaka o BAT dovelo do nesrazmerno visokih troškova u poređenju s koristima za životnu sredinu.

Izuzeće iz stava 7. ovog člana može se primeniti ako operater primenom odgovarajuće analize dokaže nesrazmernost troškova koja bi se postigla primenom zaključaka o BAT s obzirom na postignute koristi za životnu sredinu.

Nadležni organ može odobriti izuzeće iz stava 7. ovog člana ako utvrdi da:

1) takvo izuzeće neće narušiti zahtevane standarde kvaliteta životne sredine iz člana 22. ovog zakona; i

2) odobrenim izuzećem neće doći do značajnog zagađenja i da je postignut visok nivo zaštite životne sredine u celini.

U obrazloženju dozvole moraju se navesti razlozi zbog kojih se u dozvoli dozvoljava izuzeće iz stava 7. ovog člana.

Nadležni organ ponovo procenjuje primenu izuzeća iz stava 7. ovog člana kao deo ponovnog razmatranja uslova dozvole iz člana 27. ovog zakona.

Ministar propisuje kriterijume za određivanje nesrazmernosti troškova iz stava 7. ovog člana.

Postrojenjima koja testiraju tehnike u nastajanju mogu se odobriti privremena izuzeća, za period koji ukupno ne može biti duži od devet meseci, od:

1) zahteva da se granične vrednosti zasnivaju na BAT, u skladu sa stavom 3. ovog člana;

2) zahteva iz stava 5. ovog člana;

3) primene BAT u svrhu preduzimanja određenih mera radi sprečavanja zagađenja.

Odobrenje privremenog izuzeća iz stava 13. ovog člana može se odobriti ako su zahtevani standardi kvaliteta životne sredine iz člana 22. ovog zakona zadovoljeni.

U dozvoli o privremenom izuzeću iz stava 13. ovog člana se propisuje obaveza praćenja parametara emisije i dostavljanje rezultata merenja nadležnom organu na ocenu.

Po isteku perioda od devet meseci tehnika iz stava 13. ovog člana zaustavlja se ako aktivnost nije postigla najmanje nivoe emisije koje su povezane sa zaključcima o BAT.

Tehnika iz stava 13. ovog člana može se zaustaviti i pre isteka perioda od devet meseci ako se utvrdi da su zahtevani standardi kvaliteta životne sredine iz člana 22. ovog zakona narušeni.

Zahtevi monitoringa

Član 21.

Zahtevi monitoringa iz člana 19. stav 2. tačka 9) ovog zakona, prema potrebi, zasnivaju se na zaključcima o monitoringu koji su opisani u zaključcima o BAT.

Učestalost periodičnog monitoringa iz stava 1. ovog člana određuje se u dozvoli za svako pojedinačno postrojenje ili u opštim obavezujućim pravilima.

Pored zahteva monitoringa definisanih u stavu 1. ovog člana za podzemne vode periodični monitoring sprovodi se najmanje jednom u pet godina, a za zemljište najmanje jednom u deset godina, osim ako se takav monitoring zasniva na sistematičnom procenjivanju rizika od zagađenja.

Standardi kvaliteta životne sredine

Član 22.

U slučaju kada standard kvaliteta životne sredine zahteva strože uslove od onih koji se mogu postići primenom najboljih dostupnih tehnika, nadležni organ propisuje i dodatne uslove i mere kojima se obezbeđuje ispunjenje zahteva kvaliteta životne sredine.

Emisije gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja

Član 23.

Ako su emisije gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja uređene posebnim propisom u vezi sa aktivnostima koje se obavljaju u tom postrojenju, dozvola ne uključuje graničnu vrednost emisije tih gasova.

Dozvola iz stava 1. ovog člana za postrojenje na koje se primenjuju posebni propisi o sistemu trgovine emisijama gasova sa efektom staklene bašte ne sadrži posebne mere ili tehnike koje se odnose na efikasno korišćenje energije u jedinicama za sagorevanje ili drugim jedinicama koje emituju ugljen-dioksid (CO₂).

Nadležni organ po potrebi na odgovarajući način vrši izmenu i dopunu dozvole iz stava 1. ovog člana.

Odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se za postrojenje koje je privremeno isključeno iz sistema trgovine emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa posebnim propisom.

Osnovne obaveze operatera

Član 24.

Operater je dužan da nadležnom organu podnese obaveštenje u papirnom ili elektronskom obliku, radi identifikacije novih i postojećih postrojenja i aktivnosti, koje podležu izdavanju dozvole, koje sadrži sledeće podatke:

- 1) naziv i sedište operatera;
- 2) vrsta postrojenja i aktivnosti;
- 3) kapaciteti postrojenja u kojima se obavlja aktivnost;
- 4) planirani rok za podnošenje zahteva za izdavanje dozvole;
- 5) i druge podatke na zahtev nadležnog organa.

U izvršavanju osnovnih obaveza upravljanja postrojenjem i obavljanja aktivnosti operater je dužan da:

1) preduzme sve odgovarajuće neophodne mere radi sprečavanja zagađenja, i to:

- (1) primenjuje najbolje dostupne tehnike,
- (2) ne izaziva značajno zagađenje životne sredine;
- 2) sprečava stvaranje otpada u skladu sa propisima o upravljanju otpadom;

3) nastalim otpadom upravlja u skladu sa hijerarhijom upravljanja otpadom u smislu pripreme za ponovnu upotrebu, reciklažu, ponovno iskorišćenje ili ako je to tehnički i ekonomski nemoguće postići, da otpad odlaže na način kojim se izbegavaju

ili smanjuju uticaji na životnu sredinu u skladu sa načelom blizine i propisima o upravljanju otpadom;

4) efikasno koristi energiju;

5) preduzima sve neophodne mere kako bi se sprečili udesi i ograničile njihove posledice;

6) po prestanku rada postrojenja preduzima sve mere kako bi se izbegao rizik zagađenja životne sredine i kako bi se lokacija postrojenja vratila u zadovoljavajuće stanje u skladu sa članom 30. ovog zakona.

Obaveze operatera nakon dobijanja dozvole

Član 25.

Nakon dobijanja dozvole operater je dužan da:

1) postupa u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli;

2) sprovodi plan monitoringa i rezultate dostavi nadležnom organu u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli;

3) bez odlaganja obavesti nadležni organ u slučaju bilo kakvog udesa ili nesreće koji značajno utiču na životnu sredinu ili zdravlje ljudi;

4) obaveštava nadležni organ o planiranoj promeni operatera;

5) izvrši sve mere koje nadležni organ utvrdi posle prestanka rada postrojenja;

6) bez odlaganja obavesti nadležni organ u slučaju odstupanja od uslova u dozvoli.

Operater je dužan da, za sve vreme važenja integrisane dozvole, vodnu dozvolu i dozvolu za upravljanje otpadom obnavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode, odnosno zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom i tu dozvolu blagovremeno dostavi nadležnom organu.

Operater je dužan da podatke o monitoringu emisija iz postrojenja u vazduh, vode i zemljište i podatke o vrstama i količinama otpada, kao i načinu postupanja sa otpadom dostavlja Agenciji za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija) i nadležnim organima za pojedine činioce životne sredine, u skladu sa posebnim propisima.

U slučaju odstupanja od uslova u dozvoli, operater je dužan da odmah preduzme sve potrebne mere uključujući i one koje dodatno odredi nadležni organ, kako bi se ograničile posledice po životnu sredinu i sprečili mogući udesi ili nesreće i ponovno postigla usklađenost sa uslovima dozvole, u najkraćem mogućem roku.

Ako odstupanja od uslova u dozvoli predstavljaju neposrednu opasnost za zdravlje ljudi ili dovodi do direktnog značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu, postrojenje ili njegov odgovarajući deo mora prestati sa radom do postizanja ponovne usklađenosti rada prema uslovima iz dozvole.

U slučaju udesa ili nesreće, koji značajno utiče na životnu sredinu, operater je dužan da:

1) bez odlaganja preduzme mere za ograničavanje posledica po životnu sredinu, kao i mere za sprečavanje mogućih daljih udesa i nesreća;

2) odmah preduzme sve odgovarajuće dopunske mere koje odredi nadležni organ kako bi se ograničile posledice po životnu sredinu i sprečili mogući dalji udesi ili nesreće.

Ako zagađenje potiče iz postrojenja koje ima dozvolu ili podleže izdavanju dozvole, operater je odgovoran za štetu nanetu životnoj sredini i snosi troškove sanacije posledica zagađenja.

Ako operater ne izvrši sanaciju u najkraćem mogućem roku, nadležni organ će sanirati zagađenje o trošku operatera, u skladu sa posebnim propisima.

Operater je dužan da za vreme važenja dozvole i najmanje pet godina posle prestanka važenja dozvole čuva svu dokumentaciju u vezi sa izdavanjem dozvole, monitoringom i inspekcijskim nadzorom nad obavljanjem aktivnosti.

Operater je dužan da najkasnije četiri meseca pre isteka roka važenja dozvole nadležnom organu podnese zahtev za izdavanje nove dozvole.

Značajna promena u radu postrojenja

Član 26.

Operater je dužan da pisanim putem obavesti nadležni organ o planiranim promenama prirode ili funkcionisanja postrojenja ili proširenja kapaciteta, koje može imati posledice po životnu sredinu i da dostavi detaljni opis nameravanih promena.

Bilo koja promena u prirodi ili funkcionisanju ili proširenju kapaciteta postrojenja smatra se značajnom ako promena ili obim sami po sebi dostižu pragove kapaciteta utvrđene propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona.

Ako se, na osnovu razmatranja i analize obaveštenja operatera iz stava 1. ovoga člana, utvrdi da je planirana promena u radu postrojenja značajna, nadležni organ posebnim rešenjem operateru nalaže da podnese zahtev za:

- 1) izdavanje dozvole za postrojenje u celini ili za deo postrojenja u kojem namerava izvršiti značajnu promenu; ili
- 2) izmenu i/ili dopunu rešenja o izdavanju dozvole.

U slučaju izmene i/ili dopune dozvole zbog značajnih izmena u radu postrojenja, rešenje koje donosi nadležni organ odnosi se na one delove postrojenja i one aktivnosti na koje se izmena odnosi.

Na zahtev i postupak za izmenu i/ili dopunu dozvole iz stava 3. tačka 2) ovog člana primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na podnošenje zahteva i postupak izdavanja dozvole, uključujući pravila o obaveštavanju i učešću javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Ako se, na osnovu obaveštenja iz stava 1. ovog člana, utvrdi da planirana promena u radu postrojenja nije značajna i ne zahteva ponovno razmatranje uslova dozvole, nadležni organ će o tome obavestiti operatera ili postupiti u skladu sa članom 28. ovog zakona.

Ponovno razmatranje uslova u dozvoli po službenoj dužnosti

Član 27.

Nadležni organ svakih pet godina po službenoj dužnosti razmatra uslove, i ako je potrebno rešenjem menja i/ili dopunjava dozvolu.

Nezavisno od roka iz stava 1. ovog člana nadležni organ obavezno po službenoj dužnosti razmatra uslove i po potrebi rešenjem menja i/ili dopunjuje dozvolu ako:

- 1) je zagađenje koje je prouzrokovalo postrojenje takvog značaja da je potrebno izvršiti izmenu i/ili dopunu postojećih graničnih vrednosti emisija, ili je potrebno utvrditi nove vrednosti u dozvoli;

2) promene u zahtevima za bezbednost u radu postrojenja ili sigurnost određene aktivnosti zahtevaju uvođenje novih tehnika;

3) postrojenje nije obuhvaćeno nijednim od zaključaka o BAT, a razvoj BAT omogućava značajno smanjenje emisija;

4) je to neophodno radi usklađivanja sa novim standardom kvaliteta životne sredine;

5) izmene u propisima o zaštiti životne sredine ili izmene dozvola, odobrenja i saglasnosti koje se pribavljaju u postupku izdavanja odobrenja za izgradnju i puštanje u rad postrojenja značajno utiču na izmenu uslova u dozvoli;

6) operater nije ispunio mere propisane programom iz člana 10. stav 2. tačka 2) podtačka (5) ovog zakona.

U postupku ponovnog razmatranja dozvole nadležni organ koristi podatke nastale monitoringom i/ili podatke utvrđene inspekcijskim nadzorom.

Na zahtev nadležnog organa, operater je dužan da dostavi sve podatke potrebne za ponovno razmatranje dozvole uključujući rezultate monitoringa emisija i ostale podatke koji omogućavaju poređenje rada postrojenja sa BAT opisanim u primenljivim zaključcima o BAT i sa nivoima emisija koje su povezane sa BAT.

U roku od četiri godine od dana objavljivanja odluke o zaključcima o BAT, koja se odnosi na glavnu aktivnost postrojenja, nadležni organ po službenoj dužnosti razmatra uslove i po potrebi posebnim rešenjem menja i/ili dopunjava uslove dozvole za rad postrojenja.

Nadležni organ, u slučaju iz stava 5. ovog člana primenjuje nove, odnosno izmenjene BAT zaključke koji se odnose na rad postrojenja, objavljene nakon izdavanja dozvole, odnosno poslednje izmene i/ili dopune dozvole.

Za postrojenja za koja se utvrdi da je potreban duži rok od roka iz stava 5. ovog člana za postizanje najboljih dostupnih tehnika, nadležni organ može odrediti i duži rok.

Produženje roka iz stava 7. ovog člana mora biti obrazloženo.

Pri svakoj sledećoj izmeni i/ili dopuni dozvole obavezno se razmatra primena izuzeća iz stava 7. ovog člana.

Na postupak ponovnog razmatranja dozvole primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na podnošenje zahteva i postupak izdavanja dozvole, uključujući rad i izveštaj tehničke komisije, pravila o obaveštavanju i učešću javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Ako veliki broj izmena i/ili dopuna u dozvoli otežava efikasnu kontrolu aktivnosti, nadležni organ može zatražiti od operatera da dostavi novi zahtev za izdavanje dozvole.

Promena operatera i podataka koji ne zahtevaju ponovno razmatranje uslova dozvole

Član 28.

U slučaju promene operatera i podataka koji ne zahtevaju ponovno razmatranje uslova dozvole iz člana 27. ovog zakona, nadležni organ će, u roku od 15 dana od dana prijema tog obaveštenja, izvršiti izmenu i/ili dopunu u dozvoli bez sprovođenja postupka i o tome obavestiti operatera, kao i jedinicu lokalne samouprave na čijoj teritoriji operater ima postrojenje, odnosno obavlja aktivnost.

Prestanak važenja dozvole

Član 29.

Dozvola može prestati da važi, ako:

- 1) istekne rok na koji je izdata, a nije podnet zahtev za produženje dozvole;
- 2) operater prestane da ispunjava neki od uslova koji je utvrđen dozvolom ili ne postupa u skladu sa uslovima iz dozvole;
- 3) nadležni organ utvrdi da je operater u zahtevu za izdavanje dozvole podneo netačne podatke ili falsifikovao dokumenta od značaja za izdavanje dozvole;
- 4) je operater prestao da obavlja aktivnost, a tu aktivnost ne nastavi da obavlja drugi operater.

O nalazu iz stava 1. ovog člana inspektor za zaštitu životne sredine dužan je da bez odlaganja obavesti nadležni organ.

Rešenje o prestanku važenja dozvole je konačno u upravnom postupku.

Protiv rešenja o prestanku važenja dozvole može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u skladu sa zakonom.

Rešenjem o prestanku važenja dozvole utvrđuju se i obavezne mere staranja o postrojenju i lokaciji posle prestanka aktivnosti operatera.

Konačan prestanak aktivnosti

Član 30.

Po konačnom prestanku aktivnosti, operater je dužan da proceni stanje zagađenja zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, opasnim materijama koje je postrojenje koristilo, proizvelo ili ispuštalo.

Ako je postrojenje prouzrokovalo značajno zagađenje zemljišta ili voda, posebno podzemnih voda, opasnim materijama u poređenju sa stanjem koje je utvrđeno u izveštaju o početnom stanju iz člana 12. ovog zakona, operater će preduzeti neophodne mere za saniranje tog zagađenja kako bi se lokacija vratila u stanje utvrđeno tim izveštajem, s tim da pri tome vodi računa o tehničkoj izvodljivosti takvih mera.

Ne dovodeći u pitanje st. 1. i 2. ovog člana, po konačnom prestanku aktivnosti i ako zagađenje zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, predstavlja značajan rizik za zdravlje ljudi ili za životnu sredinu kao rezultat aktivnosti koje je operater obavljao pre nego što je dozvola za postrojenje prvi put izmenjena i/ili dopunjena, odnosno izdata nova dozvola, operater je dužan da preduzme bez odlaganja, potrebne radnje s ciljem uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja identifikovanih opasnih materija, kako lokacija, vodeći računa o njenoj trenutnoj ili budućoj odobrenoj upotrebi, više ne bi predstavljala takav rizik.

Ako operater nema obavezu da izradi izveštaj o početnom stanju, dužan je da nakon konačnog prestanka aktivnosti u postrojenju preduzme bez odlaganja potrebne radnje u cilju uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja opasnih materija na lokaciji postrojenja, kako lokacija više ne bi predstavljala rizik za zdravlje ljudi ili životnu sredinu zbog zagađenja zemljišta i voda, posebno podzemnih voda. Pri tome će se uzeti u obzir stanje lokacije iz člana 9. stav 3. tačka 4) ovog zakona kao i njena trenutna ili odobrena buduća namena.

Postupak prema opštim obavezujućim pravilima i način njihove primene

Član 31.

Postupak izdavanja dozvole sprovodi se primenom opštih obavezujućih pravila za postrojenja i aktivnosti koje su utvrđene propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona.

Operater podnosi nadležnom organu zahtev za izdavanje dozvole primenom opštih obavezujućih pravila i prilaže dokumentaciju u skladu sa članom 10. ovog zakona.

U slučaju kada se radi o postojećem postrojenju, odnosno rekonstrukciji postrojenja, uzimaju se u obzir rezultati inspekcijskog nadzora u kojem se proveravaju predloženi uslovi iz zahteva za izdavanje dozvole primenom opštih obavezujućih pravila.

Na postupak izdavanja dozvole primenom opštih obavezujućih pravila primenjuju se odredbe koje se odnose na podnošenje zahteva i postupak izdavanja dozvole, uključujući pravila o obaveštavanju i učešću javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Nadležni organ izdaje dozvolu najkasnije u roku od 180 dana od dana prijema urednog zahteva za izdavanje dozvole.

Mere se utvrđuju u rešenju o izdavanju dozvole u skladu sa opštim obavezujućim pravilima, gde je to primenjivo.

Pri određivanju uslova u dozvoli uzimaju se u obzir i propisi koji se odnose na zaštitu životinja, ako je to primenjivo.

Rešenje o izdavanju dozvole primenom opšte obavezujućih pravila je konačno u upravnom postupku.

Protiv rešenja o izdavanju dozvole iz stava 8. ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Pristup podacima i način obaveštavanja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija

Član 32.

Nadležni organ dužan je da obaveštava javnost o podnetom urednom zahtevu za izdavanje dozvole, zahtevu za izmenu i/ili dopunu dozvole, izrađenom nacrtu dozvole i konačnoj odluci iz čl. 9, 17, 18, člana 20. stav 9, čl. 26, 27. i 31. ovog zakona, putem veb prezentacije nadležnog organa, kao i objavljivanjem u najmanje jednim štampanim dnevnim novinama i/ili lokalnim novinama, na svakom od službenih jezika, koje izlaze na području obuhvaćenom uticajem rada postrojenja.

Uz obaveštenje iz stava 1. ovog člana nadležni organ objavljuje na svojoj veb prezentaciji i zahtev za izdavanje dozvole, izmenu i/ili dopunu dozvole, nacrt dozvole i konačnu odluku.

Nadležni organ obaveštava zainteresovane organe i organizacije o podnetim, izrađenim i donetim dokumentima iz stava 1. ovog člana u pisanoj formi.

Obaveštenje o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole sadrži naročito:

- 1) podatke o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole, uključujući podatke o operateru, lokaciji postrojenja, podatke o aktivnostima za koje se izdaje dozvola;
- 2) podatke o nadležnom organu za izdavanje dozvole i o postupku koji će se sprovesti;

3) podatak o činjenici da odluka zavisi od nacionalne ili prekogranične procene uticaja ili konsultacija između država kada aktivnost ima ili može imati prekogranične uticaje;

4) način informisanja i učešća javnosti u postupku uvida u zahtev i podnetu dokumentaciju, uključujući podatke o zainteresovanim organima i organizacijama koji će učestvovati u postupku davanja komentara i mišljenja, podatke o organu kome se dostavljaju mišljenja i načinu i rokovima za dostavljanje;

5) način na koji će javnost biti informisana o ishodu postupka.

Obaveštenje o izrađenom nacrtu dozvole sadrži naročito:

1) podatke o nazivu i sedištu, odnosno imenu i adresi operatera;

2) podatke o lokaciji na kojoj se planira ili obavlja aktivnost;

3) podatke o planiranoj aktivnosti i postrojenju;

4) podatke o načinu i rokovima za uvid u nacrt dozvole i prateću dokumentaciju;

5) podatke o organu nadležnom za izdavanje dozvole;

6) podatke o načinu i rokovima za dostavljanje mišljenja javnosti na nacrt dozvole i organu kojem se dostavljaju mišljenja;

7) način na koji će javnost biti obavještena o donetoj konačnoj odluci.

Ako su nakon objavljivanja informacije o nacrtu dozvole iz stava 5. ovog člana, uključujući i razmatranje uslova dozvole, dostupne nove informacije koje mogu bitno uticati na odluku, nadležni organ dužan je da ih objavi na svojoj veb prezentaciji. Uz informaciju o tome nadležni organ daje uputstvo o načinu učešća javnosti nakon što je ta informacija objavljena.

Obaveštenje o odluci o izdavanju dozvole, izmeni i/ili dopuni dozvole, odluci o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole ili izmenu i/ili dopunu dozvole sadrži odluku sa obrazloženjem koje obuhvata naročito:

1) glavne razloge na kojima se odluka zasniva, uključujući razloge za izuzeće iz člana 20. stav 7. ovog zakona;

2) informacije o učešću javnosti i rezultate konsultacija pre donošenja odluke, obrazloženje kako su komentari i mišljenje zainteresovane javnosti uzeti u obzir prilikom donošenja odluke, uključujući i rezultate konsultacija u prekograničnim uticajima, ako su bile obavezne;

3) naslove referentnih BAT dokumenata koji su značajni za postrojenje ili aktivnost;

4) kako su uslovi dozvole, uključujući granične vrednosti emisije utvrđeni u odnosu na BAT i nivoe emisije povezane sa BAT;

5) uputstvo o pravnom sredstvu protiv donete odluke.

Nadležni organ omogućava uvid u podneti zahtev za izdavanje dozvole, nacrt dozvole i donetu odluku, kao i izradu kopije tih dokumenata ili njihovih delova o trošku tražioca kopije, u skladu sa troškovnikom Vlade.

Izlaganje na uvid vrši se u nadležnom organu i u jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se planira ili obavlja aktivnost. Nadležni organ dostavlja jedinici lokalne samouprave dokumenta iz stava 8. ovog člana elektronskim putem.

Nadležni organ obaveštava javnost o odluci o prestanku važenja dozvole iz člana 29. ovog zakona i odluku stavlja na uvid javnosti na način propisan u stavu 1. ovog člana.

Nadležni organ stavlja na uvid javnosti, uključujući i putem veb prezentacije, u vezi sa stavom 10. ovog člana sledeće podatke, i to:

1) relevantne podatke o merama koje je operater preduzeo nakon konačnog prestanka aktivnosti iz člana 30. ovog zakona;

2) rezultate monitoringa emisije koji se zahteva u uslovima iz dozvole nadležnog organa.

Rok za dostavljanje mišljenja javnosti na podneti zahtev i nacrt dozvole i rok za podnošenje tužbe zainteresovane javnosti na donetu odluku počinje da teče od dana objavljivanja obaveštenja iz stava 1. ovog člana u štampanim dnevnim novinama i/ili lokalnim novinama.

Ako zahtev operatera za izdavanje dozvole, nacrt dozvole ili dozvola sadrže podatak koji je zaštićen zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, ili poslovna tajna ili autorska prava ili podatak koji u skladu sa zakonom zahteva ograničen pristup javnosti za dobijanje informacija, nadležni organ će odlučiti da za određene delove zahteva, odnosno nacrta dozvole ili dozvole ograniči pristup javnosti.

O odluci o ograničavanju pristupa javnosti za dobijanje informacija u smislu stava 13. ovog člana, nadležni organ je dužan da obavesti javnost na način utvrđen u stavu 1. ovog člana, a zainteresovane organe i organizacije na način utvrđen u stavu 3. ovog člana, u roku od pet dana od dana donošenja odluke.

Pristup pravosuđu

Član 33.

Protiv konačne odluke o izdavanju, odnosno izmeni i/ili dopuni dozvole i odluke o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole, odnosno izmeni i/ili dopuni dozvole i prestanku važenja dozvole, operater, zainteresovana javnost i zainteresovani organi i organizacije mogu pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u skladu sa zakonom.

Troškovi operatera

Član 34.

Operater snosi troškove postupka za izdavanje dozvole, uključujući troškove obaveštavanja i učešća javnosti u postupku izdavanja dozvole i rada tehničke komisije, troškove prevoda dokumenata i izvođenja drugih radnji u postupku izdavanja dozvole, u skladu sa ovim zakonom.

Razmena informacija o prekograničnom uticaju

Član 35.

Razmenu informacija o prekograničnom uticaju rada postrojenja i aktivnosti na životnu sredinu vrši Ministarstvo.

Ako rad nekog postrojenja može imati značajan negativan uticaj na životnu sredinu druge države ili ako država čija životna sredina može biti značajno ugrožena to zatraži, Ministarstvo, u postupku konsultacija, dostavlja drugoj državi na mišljenje informacije, i to o:

1) zahtevu za izdavanje dozvole, uključujući i opis podataka iz člana 10. ovog zakona;

2) nadležnom organu koji donosi odluku o izdavanju dozvole;

- 3) prirodi odluke koja može biti doneta;
- 4) postupku učešća javnosti.

Ministarstvo obaveštava drugu državu o roku za dostavljanje mišljenja, primedbi i predloga vodeći računa o potrebi informisanja i učešća javnosti i zainteresovane javnosti u drugoj državi.

Kada nadležni organ primi informaciju o prekograničnom uticaju postrojenja i aktivnosti u drugoj državi, o tome obaveštava svoju javnost i preduzima mere da se osigura učešće javnosti u tom postupku.

O odluci o izdavanju dozvole ili odbijanju zahteva za njeno izdavanje, Ministarstvo obaveštava drugu državu koja je bila konsultovana u postupku odlučivanja, dostavljanjem informacija, i to o:

- 1) sadržaju odluke o izdavanju dozvole, odnosno odbijanju zahteva za izdavanje dozvole;
- 2) razlozima na kojima se odluka zasniva, uključujući informacije o postupku učešća javnosti.

Konsultacije o prekograničnom uticaju vrše se na način i u rokovima koji se utvrđuju zaključenim bilateralnim sporazumom između nadležnih organa država na principima reciprociteta i ravnopravnosti.

U skladu sa sporazumom iz stava 6. ovog člana nadležni organ druge države osigurava dostupnost informacija o podnesenom zahtevu za izdavanje dozvole za postrojenje koje ima ili verovatno može imati prekogranični uticaj na teritoriji Republike Srbije, na način da Ministarstvo, zainteresovani organi i organizacije i javnost imaju pravo da dostave mišljenje pre nego što nadležni organ donese svoju odluku.

Rezultati konsultacija i pribavljenog mišljenja javnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluke o zahtevu.

O primljenim informacijama o prekograničnom uticaju postrojenja i aktivnosti u drugoj državi Ministarstvo obaveštava javnost na način utvrđen u članu 32. ovog zakona.

Evidencija i registar izdatih dozvola

Član 36.

Nadležni organ vodi evidenciju obaveštenja operatera na osnovu kojih je izvršena identifikacija postrojenja i aktivnosti koje podležu izdavanju dozvole.

Nadležni organ vodi registar izdatih dozvola kao javnu knjigu u elektronskom obliku.

Javna knjiga sastoji se iz glavne knjige i zbirke isprava.

U glavnu knjigu upisuju se podaci o:

- 1) operateru;
- 2) postrojenju i aktivnosti za koje je izdata dozvola;
- 3) lokaciji na kojoj se postrojenje nalazi, odnosno na kojoj se obavlja aktivnost;
- 4) zahtevima operatera;
- 5) odlukama koje su donete;
- 6) pravnom sredstvu koje je na odluku uloženo;

- 7) odluci koja je u postupku po uloženom pravnom sredstvu doneta;
- 8) naloženim merama u postupku inspeksijske kontrole.

Zbirka isprava na osnovu kojih se podaci upisuju u glavnu knjigu i unose u elektronsku bazu podataka čuva se u dosijeima formiranim za svaki predmet.

U posebnoj elektronskoj bazi formira se dosije za svakog operatera i čuva zbirka isprava (dokumenata) na osnovu kojih se vodi postupak.

Uvid u registar izdatih dozvola je javan.

Registar izdatih dozvola dostupan je javnosti preko veb prezentacije nadležnog organa.

Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave dužan je da podatke iz registra izdatih dozvola dostavi Ministarstvu elektronskim putem.

Ministarstvo vodi centralni veb portal i centralnu bazu podataka za registar izdatih dozvola.

Nadležni organ je dužan da podatke iz registra izdatih dozvola unosi u centralnu bazu podataka.

Ministarstvo vodi centralni registar izdatih dozvola.

Centralni registar izdatih dozvola dostupan je javnosti preko veb prezentacije Ministarstva.

Ministar bliže propisuje sadržinu, izgled i način dostavljanja podataka u centralni registar izdatih dozvola i u centralnu bazu podataka za registar izdatih dozvola, kao i način vođenja registra izdatih dozvola i centralnog veb portala.

Shodna primena zakona

Član 37.

Na pitanja pokretanja, vođenja i okončanja postupka izdavanja dozvole koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Na postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju i ko-insineraciju otpada, postrojenja i aktivnosti u kojima se koriste organski rastvarači, kao i postrojenja za proizvodnju titanijum dioksida u postupku izdavanja dozvole shodno se primenjuju odredbe posebnih propisa o zaštiti pojedinih činilaca životne sredine (vazduh, voda, zemljište i dr.) i posebnih propisa o upravljanju otpadom kojima se propisuju specifični zahtevi za ta postrojenja.

IV. NADZOR

Nadzor nad radom i primenom zakona

Član 38.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Ministarstvo vrši nadzor nad radom nadležnog organa autonomne pokrajine, nadležnog organa grada Beograda, grada i opštine.

Inspeksijski nadzor

Član 39.

Inspeksijski nadzor vrši Ministarstvo preko inspektora za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: inspektor), u okviru delokruga utvrđenog ovim zakonom.

Autonomnoj pokrajini poveravaju se poslovi inspekcijskog nadzora nad postrojenjima i aktivnostima, za koje dozvolu u skladu sa ovim zakonom izdaje nadležni organ autonomne pokrajine.

Jedinici lokalne samouprave poveravaju se poslovi inspekcijskog nadzora nad postrojenjima i aktivnostima, za koje dozvolu u skladu sa ovim zakonom izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Planiranje inspekcijskog nadzora

Član 40.

Inspekcija za zaštitu životne sredine je dužna da planira i sprovodi inspekcijski nadzor nad radom postrojenja i obavljanjem aktivnosti, u skladu sa odredbama ovog zakona, propisa donetih na osnovu ovog zakona i u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Inspekcija za zaštitu životne sredine osigurava da su sva postrojenja i aktivnosti iz stava 1. ovog člana obuhvaćena godišnjim planovima inspekcijskog nadzora republičke inspekcije za zaštitu životne sredine, inspekcije za zaštitu životne sredine autonomne pokrajine, grada i opštine.

Godišnji plan inspekcijskog nadzora realizuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, čime se obezbeđuje redovna revizija tog plana i po potrebi, njegovo ažuriranje.

Godišnji plan inspekcijskog nadzora inspekcije za zaštitu životne sredine uključuje:

- 1) opštu procenu značajnih pitanja zaštite životne sredine;
- 2) geografsko područje obuhvaćeno planom rada inspekcije;
- 3) spisak postrojenja obuhvaćenih planom inspekcijskog nadzora;
- 4) postupke za izradu operativnih planova za sprovođenje redovnih inspekcijskih nadzora;
- 5) postupke za pokretanje i sprovođenje vanrednih inspekcijskih nadzora;
- 6) odredbe o saradnji između različitih inspekcijskih organa, gde je potrebno.

Na osnovu godišnjih planova inspekcijskog nadzora iz st. 2. i 4. ovog člana, nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine dužna je da izrađuje operativne planove redovnih inspekcijskih nadzora, uključujući i učestalost vršenja terenskih inspekcijskih nadzora za različite vrste postrojenja, u skladu sa procenjenim rizikom.

U skladu sa utvrđenim stanjem u postupku redovnog inspekcijskog nadzora, nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine vrši sistematičnu procenu rizika, koje određeno postrojenje predstavlja za životnu sredinu. U zavisnosti od procenjenog rizika određuje se učestalost vršenja redovnih inspekcijskih nadzora, tako da za postrojenja koja predstavljaju najveći rizik, period između dva inspekcijska nadzora ne može biti duži od jedne godine, odnosno taj period ne može biti duži od tri godine za postrojenja koja predstavljaju najmanji rizik za životnu sredinu.

Sistematična procena rizika na životnu sredinu zasniva se na sledećim kriterijumima, i to:

- 1) potencijalni i stvarni uticaji koje postrojenje ima na zdravlje ljudi i životnu sredinu, vodeći računa o nivoima i vrstama emisija, osetljivosti lokalne životne sredine i riziku od nesreća;
- 2) podaci o nepoštovanju uslova utvrđenih u dozvoli;

3) uključenost operatera u sistem upravljanja zaštitom životne sredine i nezavisnog ocenjivanja (EMAS).

Ako nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi ozbiljan slučaj nepoštovanja uslova iz dozvole, u roku ne dužem od šest meseci od završetka tog inspekcijskog nadzora, dodatno sprovodi inspekcijski nadzor na lokaciji tog postrojenja.

Vanredni inspekcijski nadzor sprovodi se kako bi se što pre ispitala osnovanost predstavke vezane za životnu sredinu, ozbiljne nesreće i udesi vezani za životnu sredinu i pojave nepoštovanja uslova ili zahteva propisanih ovim zakonom, kao i u drugim slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Nadležni organ može zatražiti vanredni inspekcijski nadzor, gde je potrebno, u slučaju izmene i/ili dopune dozvole.

Nakon svakog inspekcijskog nadzora, nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine sačinjava zapisnik o inspekcijskom nadzoru kojim se konstatuje utvrđeno činjenično stanje, usaglašenost sa zakonom i uslovima iz dozvole, otkrivene nezakonitosti u radu postrojenja i mere za njihovo otklanjanje.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru, sačinjen nakon izvršenog inspekcijskog nadzora, dostavlja se operateru, u roku propisanom zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine omogućuje pristup javnosti zapisniku o inspekcijskom nadzoru u postrojenju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Na pitanja inspekcijskog nadzora koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor i propisi doneti na osnovu njega.

Prava i dužnosti inspektora

Član 41.

U vršenju inspekcijskog nadzora, inspektor ima pravo i dužnost da utvrđuje:

- 1) da li nova postrojenja imaju dozvolu izdatu u skladu sa ovim zakonom;
- 2) da li su postojeća postrojenja podnela zahtev za izdavanje dozvole u skladu sa ovim zakonom;
- 3) da li se rad postrojenja odvija u skladu sa uslovima iz izdate dozvole;
- 4) svaku promenu u radu, odnosno funkcionisanju postrojenja;
- 5) sprovođenje i drugih obaveza propisanih ovim zakonom, zakonima kojima se uređuju oblast zaštite životne sredine i zakonom o inspekcijskom nadzoru.

Ovlašćenja inspektora

Član 42.

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora iz člana 41. ovog zakona, inspektor je ovlašćen da:

- 1) zabrani upotrebu novih postrojenja i obavljanje aktivnosti dok se ne pribavi dozvola;
- 2) zabrani rad postrojenja, odnosno obavljanje aktivnosti ako se to čini protivno uslovima propisanim u dozvoli;
- 3) naredi pribavljanje dozvole u skladu sa ovim zakonom;

- 4) naredi preduzimanje mera i uslova utvrđenih u dozvoli;
- 5) naredi dostavljanje podataka neophodnih za izdavanje, izmenu ili prestanak važnosti dozvole;
- 6) naredi izvršenje mera staranja o postrojenju i lokaciji posle prestanka aktivnosti, odnosno ako je dozvola prestala da važi;
- 7) naredi izvršenje i drugih propisanih obaveza u određenom roku.

Na rešenje inspektora iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Na rešenje inspektora, u vršenju poverenih poslova inspekcijskog nadzora iz člana 39. st. 2. i 3. ovog zakona, može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba na rešenje inspektora iz st. 2. i 3. ovog člana, ne odlaže izvršenje rešenja.

Rešenje ministra po žalbi iz st. 2. i 3. ovog člana je konačno.

Obaveze operatera

Član 43.

Operater je dužan da organima nadležnim za inspekcijski nadzor pruži svu potrebnu pomoć kako bi im omogućio da izvrše terenski inspekcijski nadzor, da uzmu uzorke i prikupe sve podatke neophodne za sprovođenje inspekcijskog nadzora u skladu sa odredbama ovog zakona.

Operater je dužan da na zahtev inspektora privremeno obustavi poslovanje, odnosno rad postrojenja u toku inspekcijskog nadzora, ako inspektor ne može na drugi način da izvrši inspekcijski nadzor, ili utvrditi činjenično stanje.

Inspektor može od operatera i nakon obavljanja inspekcijskog nadzora zatražiti izvršavanje pojedine radnje i odrediti rok za izvršenje te radnje, radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja.

Operater ima i druge obaveze u postupku inspekcijskog nadzora, utvrđene zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Javnost u obavljanju inspekcijskog nadzora

Član 44.

Nadležni organ za inspekcijski nadzor obaveštava javnost na svojim internet stranicama objavljivanjem Godišnjeg izveštaja o radu inspekcije za zaštitu životne sredine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

V. KAZNE NE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 45.

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup operater - pravno lice ako:

- 1) otpočne rad postrojenja i obavljanje njegovih aktivnosti bez dozvole (član 5. stav 1);
- 2) ne izvršava osnovne obaveze iz člana 24. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 3) ne postupa u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli (član 25. stav 1. tačka 1);

4) ne dostavlja nadležnom organu rezultate monitoringa (član 25. stav 1. tačka 2);

5) ne obavesti bez odlaganja nadležni organ o nastalom udesu ili nesreći u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli (član 25. stav 1. tačka 3);

6) ne obavesti nadležni organ o planiranoj promeni operatera (član 25. stav 1. tačka 4);

7) ne izvrši sve mere koje je nadležni organ utvrdio posle prestanka rada postrojenja (član 25. stav 1. tačka 5);

8) ne obavesti bez odlaganja nadležni organ u slučaju odstupanja od uslova u dozvoli (član 25. stav 1. tačka 6);

9) ne sprovodi plan monitoringa, mere u slučaju odstupanja od uslova u dozvoli, mere u slučaju udesa ili nesreće (član 25. st. 3-7);

10) ne izvrši sanaciju posledica zagađenja u najkraćem mogućem roku i o svom trošku (član 25. stav 8);

11) ne podnese zahtev za izdavanje nove dozvole najkasnije četiri meseca pre isteka roka važenja dozvole nadležnom organu (član 25. stav 10);

12) ne obavesti nadležni organ o planiranoj promeni u radu postrojenja (član 26);

13) ne preduzme potrebne mere za procenu stanja zagađenja zemljišta ili voda opasnim materijama koje je postrojenje prouzrokovalo (član 30. stav 1);

14) ne preduzme potrebne radnje u cilju saniranja zagađenja i vraćanja lokacije u stanje utvrđeno izveštajem o početnom stanju (član 30. stav 2);

15) ne preduzme bez odlaganja potrebne radnje sa ciljem uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja identifikovanih opasnih materija (član 30. st. 3. i 4).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu - operateru novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se strano pravno lice - operater novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara ako ima predstavništvo na teritoriji Republike Srbije.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u stranom pravnom licu - operateru novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Zaštitne mere

Član 46.

Za privredni prestup iz člana 45. ovog zakona, pored propisane novčane kazne, pravnom licu se može izreći mera zabrane obavljanja određene privredne delatnosti, a odgovornom licu mera zabrane vršenja određene dužnosti u trajanju do deset godina.

Prekršaji

Član 47.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj operater - pravno lice ako:

1) ne dostavi rezultate monitoringa nadležnom organu jednom godišnje na ocenu (član 20. stav 6);

2) za vreme važenja dozvole i najmanje pet godina posle prestanka važenja dozvole ne čuva svu dokumentaciju u vezi sa izdavanjem dozvole, monitoringom i inspekcijskim nadzorom nad obavljanjem aktivnosti (član 25. stav 9);

3) ne dostavi podatke nadležnom organu neophodne za izdavanje, ponovno razmatranje ili prestanak važenja dozvole (član 27. stav 4);

4) ne postupi po rešenju inspektora (član 42);

5) onemogući inspektoru uvid u dokumentaciju koju čuva u vezi sa izdavanjem dozvole, ne obezbedi pristup uzorcima i mestima za monitoring određenim u dozvoli i onemogući inspektoru nesmetano pribavljanje informacija o postupanju u skladu sa uslovima u dozvoli (član 43).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu operateru novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i operater kao preduzetnik novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara.

Član 48.

Novčanom kaznom od 200.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj operater-preduzetnik ako učini neku od radnji iz člana 45. stav 1. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, pored propisane novčane kazne, preduzetniku se može izreći mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju od jedne do tri godine.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje rada postrojenja sa odredbama zakona

Član 49.

Integrisana dozvola izdata za rad postrojenja u skladu sa odredbama Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 25/15 i 109/21) važi do isteka roka propisanog u dozvoli.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 25/15 i 109/21).

Operater je dužan da podnese nadležnom organu obaveštenje radi identifikacije postrojenja i aktivnosti koje podležu izdavanju dozvole u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rokovi za uspostavljanje centralne baze podataka, centralnog veb portala i veb prezentacije

Član 50.

Nadležni organ će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti internet veb prezentaciju iz člana 32. stav 1. ovog zakona.

Ministarstvo će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti centralni registar izdatih dozvola iz člana 36. st. 12. i 13. ovog zakona.

Ministarstvo će u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti centralni veb portal i centralnu bazu podataka za registar izdatih dozvola iz člana 36. stav 10. ovog zakona.

Važenje zakona i rokovi za donošenje propisa**Član 51.**

Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaje da važi Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 25/15 i 109/21) i Uredba o utvrđivanju programa dinamike podnošenja zahteva za izdavanje integrisane dozvole („Službeni glasnik RS”, broj 108/08).

Propisi iz člana 9. stav 7, člana 10. stav 6, člana 12. stav 5, člana 16. stav 10, člana 19. stav 9, člana 20. stav 12. i člana 36. stav 14. ovog zakona doneće se u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim propisa iz člana 5. stav 4. i člana 13. stav 6. ovog zakona koji će se doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 2. ovog člana primenjuju se propisi doneti na osnovu Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 25/15 i 109/21), ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Stupanje na snagu**Član 52.**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredbe člana 34. ovog zakona, u delu koji se odnosi na troškove rada tehničke komisije, koja se primenjuje po isteku dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.